

Japanisk ordlista

Räkneord

- 1 Ichi
- 2 Ni
- 3 San
- 4 Shi, yon
- 5 Go
- 6 Roku
- 7 Shichi, nana
- 8 Hachi
- 9 Kyu
- 10 Ju
- 11 Ju ichi
- 12 Ju ni
- 13 Ju san
- 14 Ju shi
- 15 Ju go
- 16 Ju roku
- 17 Ju shichi
- 18 Ju hachi
- 19 Ju kyu
- 20 Ni ju
- 21 Ni ju ichi
- 30 San ju
- 31 San ju ichi
- 40 Shi ju
- 50 Go ju
- 60 Roku ju
- 70 Shichi ju
- 80 Hachi ju
- 90 Kyu ju
- 100 Hyaku

A

- Age (Lyfta) uppåt
- Age-uke Uppåtgående blockering med armen
- Age-zuki Uppåtgående slag (först rakt)
- Ago Haka
- Ahi-Gatame-Jime Halslås med arm och ben
- Ai Harmoni
- Ai hanmi Ställning med samma fot och hand fram (se *Gyaku-hanmi*)
- Aikido Vägen till harmoni med den universella kraften
- Aite Motståndare, träningskompis (eg hålla ihop handflatorna)
- Akai Röd
- Ao Blå
- Arigato Tack
- Arigato gozaimashita Tack så mycket (se *Domo arigato*)
- Ase Svett
- Ashi Fot, ben, vrist
- Ashikubi Vrist
- Ashi barai Fotsvep

Ashi garami Låsta ben
Ashi gatame Armlås med hjälp av benet
Ashi guruma Rullning över benet
Ashi-waza Fotsvep
Ashi yubi Tå
Asoko Där borta
Atama Huvud
Ate Slå
Atemi Slag, stöt, spark mot kroppen
Ate-waza Genomträngande teknik
Atodo Efter
Atosumi Bakre hörnet
Atto Bakåt
Ayumi Vanlig gång
Ayume ashi Alternerande steg, som steg i *ikkyo*

B

Bando Bälte, (se *Beruto*, *Obi*)
Barai Svepa, svepning (se *Harai*)
Batto Dra svärdet, *iai*
Benkyo Inläring
Beruto Bälte (se *Bando*, *Obi*)
Bo Stav (ca 180 cm)
Boken Äventyr
Bokken Träningssvärd i trä
Bokuto Se *Bokken*
Boshi Svärdspetsens mönster
Bu Kamp, strid
Budo Kampens väg
Bugei Kampkonst
Bujin Krigsman, krigare
Buki Vapen
Bukoru Svärdsfodral i tyg
Bushi Krigare
Bushido Krigarens väg, Samurajernas hederskodex

C

Cha Brun
Chado Teceremoni
Chiburi Avskakning av blod från svärdet
Chigau Annorlunda, annan
Chikai Nästan
Chikara Kraft
Chikaku Nära
Cho Tarm
Chokkaku Räta vinklar
Choku Rak
Choku-zuki Rakt slag
Chu Mitten
Chudan Bröst-/magtrakten (eg mittre)
Chudan-choku-zuki Rakt slag mot *Chudan*
Chudan-no-kamae Gardställning med svärdet vid *Chudan*

Chudan-mae-geri Frontspark mot *Chudan*
Chudan-soto-uke Blockering med handkanten vid attack mot *Chudan*
Chugaeri Volt, voltfall
Chui Anmärkning
Chushin Center, mitt
Chusoku Fotens trampdyna

D

Dachi Benställning
Damasu Lura
Dame Fel, dåligt
Dan Grad (svart bälte)
Dai Stor, nummer, ordningstal
Daikatana Det långa svärdet
Dai sharin Stort hjul, hjulning
Daisho Svärdspar (*Katana* och *Wakizashi*)
Dan-zuki Mer än ett slag med samma arm
De Att gå framåt, föra framåt
De-ashi-barai Fotsvep framåt
Deshi Elev
Do Väg
Dojo Plats där stridskonsten *Budo* utövas
Dojo kun Dojoetikett, dojoprincip
Domo arigato Tack så mycket (se *Arigato gozaimashita*)
Dori Grepp, fattning (se *Mochi*)
Doshu Vägherre (en budoarts överhuvud)
Dozo Var så god

E

Eguru Urholka
Embu Demonstration, uppvisning
Empi Armbåge
Empi-uchi Armbågsteknik inåt i båge, inifrån utåt
En Cirkel (uttalas yen)
Eri Krage

F

Fuchi Gördel på svärdsfästet vid *Tsuba*
Fudo Stabil, orörlig
Fudo-dachi Inrotad benställning (fötterna parallella)
Fudoshin Orubbligt sinne
Fukuro Svärdväska
Fumikomi Stampa framåt, kliva in mot
Furi Sving
Furi-tsuki Svingslag
Fuse-mi Förvarsteknik, att ducka ned mot golvet
Fusen gachi (Tävlingsuttryck) Vinst genom walk-over
Fusuma Skjutedörr

G

Gaeshi Svep, vända runt, motangrepp (se *Kaeshi*)
Gaijin Utlänning, västerlänning
Gai kotu Skelett
Gake Klippa, krok, hake

Gakkou Skola
Gakusai Student, elev
Ganmen Ansikte
Ganseki Stor sten
Garami Behålla, flätning
Gari Svepande rörelse, skära, meja
Gatami Hålla fast, fasthållning
Ge Motsatta sidan av *Kamiza* i *dojon*
Gedan Nedre delen av kroppen (underlivet)
Gedan-barai Blockering vid attack mot *Gedan*
Gedan-choku-zuki Rakt slag mot *Gedan*
Gedan-kekomi Genombrytande spark mot *Gedan*
Gedan-zuki Slag mot *Gedan*
Gedan-uke Blockering nedåt
Genki Hälsa ("må bra")
Geiko Övning (se *Keiko*)
Gendaito Svärd tillverkat efter 1868
Getsuyobi Måndag
Gi Dräkt
Giri Skära, hugga – även Plikt, pliktkänsla
Gomen nasai Ursäkta mig
Goshi Höft
Gunto Katana använd av japanska officerare och underofficerare under 1900-talet. Ofta massproducerad och av undermålig kvalitet.
Guruma Hjul (se *Kuruma*)
Gyaku Motsats, kontrast
Gyaku-hanmi Se *Ai hanmi*
Gyaku-kesa-giri Diagonalt uppåtgående hugg
Gyaku-zuki Omvänt slag – t ex vänster arm med höger ben framåt

H

Ha Egg, tand
Habaki Metall"krage" vid klingans bas, ofta av mässing
Hachiji-dachi Avstånd höftbredd + 45o vinkel på fötterna
Hadaka Naken
Hadaka-jime Halslås bakifrån med underarmarna
Hai Ja, även Grå, Lunga
Haishu Baksidan av handen
Haishu-uchi Slag med *Haishu*
Haishu-uke Blockering med *Haishu*
Haisoku Ovansidan av foten (vrusten)
Haito Området mellan pekfingrets kant och tummen
Haito-uchi Slag med *Haito*
Hajime Begynna/starta
Hakama Vida byxor, används i bl a *Aikido*
Hammi Ställning med en fot fram och den bakre något vriden
Han Halv
Hana Näsa
Hane Springa, hoppa, vinge, fjäder
Hane goshi Höftkast med in hopp

Hanbo Kort stav (ca 90cm – en halv *Bo*)
Hangetsu-dachi Benställning med knäna inåtriktade
Hangetsu kata En formell övning med tyngdpunkten lagd på
Hangetsu-dachi
Hanmi Färdigställning med höfterna 45o framåt
Hanshi Mästare, den högsta *Shogo*
Hansoku-make Diskvalificering
Hantai Tvärtom
Hantei Begäran om domslut
Hanten Vrida 90o
Hamon Den vanligtvis vågiga härdningslinjen utmed eggen. På
billiga replikor är den vanligen etsad eller ditslipad.
Hara Buk
Harai Parera, styra undan
Harai goshi Svepande höftkast
Harai tsuru komi ashi Svepande fotkast med lyft och drag
Hara kiri "Skära buken" (se *Seppuku*)
Hasami Sax
Hasi Ätpinne, pinne
Hasso no kamae Svärdsposition med svärdet på ena axeln med eggen mot
motståndaren
Hayaku Snabb, hastig
Hazumi Rörelseenergi, kraft (se *Ikioi*)
Heiko Parallell
Heiko-dachi Avstånd höftbredd + fötterna riktade rakt fram
Heisoku-dachi Fötterna ihop, riktade framåt
Hetta Oskicklig, dålig
Hidari Vänster
Hihu Hud
Hiji Armbåge
Hiji-ate Genombrytande armbågsteknik
Hiji-uchi (se *Empi-uchi*)
Hik-kakeru Kroka fast
Hiki Drag
Hikimi Försvarsteknik, att dra in magen
Hiki-otoshi Fällning genom att dra motståndaren intill sig
Hiki ta oshi Neddragande teknik
Hiki-wake Oavgjort
Hineri Vrida
Hingurai Utseende
Himo Tråd, snöre
Hira Platt, flat
Hiraken Handteknik där fingrarna är böjda i första fingerleden
Hishigi Bryta, bända
Hitai Panna
Hiza Knä
Hizagashira Knäskålen
Hizo Mellangärde
Ho Metod, riktning, sida, kind
Ho-tai Bandage

Hon Bas, ursprung
Hon-kesa-gatame Kontroll under nacken
Honbu Högkvarter
Hone Ben (skelett)
Hoku Norr, nordlig

I

Iai Flexibilitet, dragande av svärdet
Iaido Konsten att dra svärdet
Iaihiza Position sittande på vänster fot och höger knä uppe
Iaito Träningssvärd
Ichihyoshi Hugga utan paus
Ichomage Trad. hårknut t ex inom *Sumo*
Ie Nej
Ihi Viljekraft
Ikioi (se *Hazumi*)
Ikkyo Den första svärdstekniken
Ippon Full poäng motsvarande 10p
Ipponken Slag med en knoge
Ippon seio nage Skulderkast med en arm
Iri Ingång
Irimi Inåt, in mot kroppen
Iro Färg
Iteki Barbar

J

Jaho Magi
Jigo Försvar
Jigo hontai Grundställning för försvar
Jigo-waza Försvarsteknik
Jijy-kumite Sparring (free-fighting)
Jikan Tid, klocka
Jime Lås vid halsen
Jime-waza Halslåsteknik
Jitsu Fullhet – jfr *Kyu* = Tomhet
Jiyu Fri
Jiyu kumite Fri sparring
Jo Rundstav i trä (127,5 cm)
Jodan Ansiktet (eg övre)
Jodan-age-uke Uppåtgående blockering vid attack mot *Jodan*
Jodan-choku-zuki Rakt slag mot *Jodan*
Jodan-mae-geri Frontspark mot *Jodan*
Jodan-no-kamae Gardställning med svärdet vid *Jodan*
Jodo Stavens väg (se *Jo*)
Jogai Utanför mattan
Joseki Tävlingsledning
Jozu Skicklig, duktig
Judo Den mjuka vägen
Ju-jitsu Mjuk teknik
Juji Kors, motstånd
Juji-gatame Korslås
Juji-uke Blockering med korsade armar

Jun Samma sida

Jutsu Teknik, metod, konst

Jutte Japanskt parervapen mot svärd

K

Ka Utövare (ex kareteka, judoka)

Kachi Seger

Kae Skifta

Kaeshi (se *Gaeshi*)

Kaeshi-waza Kontringsteknik

Kagi-zuki Kort rundslag (boxningens hook) med armen i 90o vinkel

Kai Förening, sällskap

Kaisho Öppen hand

Kaiso Grundare

Kaiten Dra runt

Kakari geiko Försvar mot flera motståndare

Kakato Häl

Kakou Neråt

Kake Kast

Kaku Punkter

Kakudo Vinkel

Kan Intuition

Kanku Katateknik

Kansetsu Led

Kanuki Tvärs

Kanzo Lever

Kama Trad. vapen (handlie, skära)

Kamae Kroppställning, gardställning

Kami Hög, högre väsen, ande

Kami basai "Hoppsax"

Kamikaze Gudomlig vind (även japansk självmordspilot)

Kancho Chefs-*Sensei* i en skola/stil

Kanji Japanska skrivtecken

Kanuki Tvärs

Kao Ansikte (se *Ganmen*)

Kara Tom

Karate KARA=tom, TE=hand (Tom hand)

Kashira Änden på svärdets skaft (*Tsuka*), huvud, hög

Kata Axel, Formella övningar mot tänkta angripare

Katame (Gatame) Grepp, fasthållning

Katame-waza Kontrollgreppsteknik

Katana Svärd

Kata-otoshi Fällning bakåt, genom drag i motståndarens skuldra, *Gi*, hår

Katate Med en hand

Katate-uchi Hugg med en hand

Kawazu-gake Förbjuden handling – ben lindas runt motståndarens

Kayobi Tisdag

Keage Snärtig sparkteknik

Keiko Övning, träning

Keikoku (Tävlingsuttryck) Varning

Keitoshisei Vänster hand på svärdet vid höften, tummen på *Tsuba* 45o

Kekan Åder (blod-)
Kekomi Genombrytande sparkteknik
Ken Svärd
Kendo Svärdsstrid
Kensen Svärdspetsen
Kento Knoge
Kentsui Teknik med utsidan av handen (med knuten hand)
Kentsui-uchi Slag med *Kentsui*
Keri Spark
Keri-waza Sparkteknik
Keru Sparka
Kesa Krage
Kesa giri Hugg genom motståndarens kropp från skuldra till motstående höft
Ketsueki Blod
Ki Inre kraft
Kiai Skrik med hjälp av *Ki*
Kiba Rida
Kiba-dachi Benställning med fötterna parallellt på samma linje, knäna utåtriktade (sk horse-stance)
Kihon Grundteknik
Kihon kumite Grundsparring
Kihou Hög
Kime Fokusering
Kimono Jacka
Kin Ljumske
Kin-iku Muskel
Kinyobi Fredag
Kinsa Fördel
Kiri Skära (se *Giri*)
Kiri-hanasu Skära av
Kiri-hiraku Skära upp (öppna)
Kiritsu Stå upp, disciplin
Kiru Skära (se *Gari*)
Kissaki Svärdets spets
Kizami Hacka, karva, tälja
Kizami-zuki Slag med främre handen
Kizu Skada
Kizuato Årr
Ko Gammal, stor, valv
Ko- Liten, små
Kohai Yngre/mindre erfaren träningspartner (kyubälte)
Koi Kom hit, mörk, djup
Koiguchi Öppningen på *Sayan*
Kokutsu-dachi Benställning med 2/3 av tyngden på främre benet
Ko soto gari Liten mejning utifrån
Ko uchi gari Liten mejning inifrån
Koan Gåta i *Zen*
Kogeki Attack
Koka Tekn. resultat motsvarande tre poäng (i tävling)

Kokoro Hjärta, sinne, vilja
Kokyo Andning
Kokyo ho Andningsträning
Kokyo suru Andas
Komi (Tätt) Intill, sammanpressa
Kon Mörkblå
Konbanwa God kväll
Konnichiwa God dag
Ko-shi Främre trampdynan
Korosu Döda
Koshi Höft, midja (se *Goshi*)
Koshiita Bricka på baksidan av *Hakama*
Kotai Byt (partner)
Kote Handled
Koto Svärd tillverkat mellan 806-1595
Kuatsu Återupplivning, väckning
Kubi Nacke, hals
Kuchi Mun
Kumi Mot, ta, greppa
Kumitachi Svärd mot svärd, träning med partner
Kumite Sparring (eg Hand mot hand)
Kumu Korså (benen)
Kuro Svart
Kuruma (se *Guruma*)
Kutsu Sko
Kusabi-dome Försvarsteknik
Kusari Kedja
Kuzure Variant
Kuzushi Balansbrytning
Kwai Sällskap, förening
Kyo Princip
Kyodo Bågens väg
Kyoju Att undervisa
Kyoki Mordvapen
Kyoshi Instruktörstitel (minst 7 dan)
Kyu Grad under *Dan*
Kyu Tomhet – jfr *Jitsu* = fullhet
Kyusho Vitala punkter, nervpunkter
Kyusho-Jitsu Stil där man attackerar *Kyusho*-punkter

L

M

Ma Timing
Ma-ai Avståndsbedömning/kampavstånd
Machigai Misstag
Mae Framåt
Mae-ashi-geri Spark framåt med främre benet
Mae-empi-uchi Armbågsteknik framåt
Mae-geri Framåtriktad spark (frontspark)
Mae-geri-keage Snärtig framåtspark
Mae-geri-kekomi Genombrytande spark framåt

Mae-hiji-ate Genombrytande armbågsteknik framåt
Mae-tobi-geri "Flygande" spark framåt
Mae-ukeme Fallteknik framåt
Mairi "Jag ger upp" (se *Maitta*)
Maitta "Jag ger upp" (se *Mairi*)
Make Förlust
Maki-komi Rullande kast
Makiwara Bräda att slå på för att träna fokusering
Mamorite Skyddande, täckande hand
Massugu Rakt framåt
Mata Insidan av låren
Matadachi Slits i sidan av *Hakama*
Matte Bryt, sluta
Mawari Att svinga runt
Mawashi-geri Rundspark med *Ko-shi* eller *Haisoku* som träffar i 90o vinkel
Mawashi-zuki Ett rundslag
Mawatte Vändning
Me Öga, ögon
Me-uchi Slag mot ögonen
Mekugi Sprinten som håller svärds klingan på plats
Men Ansikte, huvud
Menokotai Byt roller
Menuki Den lilla metallfigur som finns under greppets lindning på svärdet
Metsuke Blickriktning
Michi Väg, stig, resa, plikt (se *Do*)
Midori Grön
Migi Höger
Mikazuki-geri Rundspark med insidan av foten
Mimi Öra
Misogi Rening
Mo, Motto Mer
Mochi Grepp, (se *Dori*)
Modotte Befallning att återvända till den ursprungliga platsen
Mo-ikkai Igen
Mokuso Befallning till meditation eller stilla kontemplation före och/eller efter lektionen
Momen Bomull (tyg)
Momu Massera
Mon Barngraderingar
Morote Med båda händerna
Morote-uke Blockering där båda händerna används: *Uchi-uke* med stöd av den andra handen
Motodachi Den försvarande sidan i en teknik
Mudansha Person utan *Dan*-ranking
Muga Utan "jag" eller ego
Muga mushin Tomt sinne
Muhon-nin Förrädare
Mune Bröst, baksidan av bladet på svärdet
Munu Rockslag

Murasaki Purpur (färg)
Musou, Mushin Tänk ingenting
Musubi-dachi Benställning med hämlarna tillsammans och fötterna i 45o
N
Nagashi Flytande
Nagashi-uke Blockering vid förflyttning bakåt
Nagashi-zuki Slag under förflyttning
Nage Kast, *tori* i *aikido*
Nage-waza Kastteknik
Naginata Trad. vapen (Hillebard dvs ett svärd på en lång stav)
Naihu Kniv
Nakazumi Kroppens mittlinje
Nami Vågor
Nami-ashi Att röra sig i sick-sack
Naname Diagonal
Naotte Slappna av
Naze Varför?
Naure Ställning med fötterna ihop
Ne Ner på mattan/marken
Neko Katt
Neko-ashi-dachi Benställning med bakre foten helt i golvet och främre fotens häl lyft
Nekode "Kattklor" (ninjavapen)
Nen Sinnets klarhet och renhet
Ne-waza Matteknik
Nichiyobi Söndag
Nidan-geri Dubbel "flygande" framåtspark
Nige Frigörning, flykt
Nihon Japan (se *Nippon*)
Nippon Japan (se *Nihon*)
Nihon-nukite Handteknik med två fingrar
Ninja Kurir och spion i det gamla japan
Ninja-to Kort rakt svärd (ca 70 cm)
Ninode Överarm
Nippon Japan
Nodo Strupe, hals
Nori-dasu Skjuta fram kroppen
Noto Återföra svärdet till baljan (*Sayan*)
Nunchaku "Karate-pinnar" - Två eller tre träpinnar sammanbundna med rep eller kedja
Nukite Slag/stöt med de tre främre fingertopparna
Nuki-waza Frigörningsteknik
Nuku Dra svärdet
O
O- Stor
O goshi Stort höftkast
O hokusuru Gå fram och tillbaka
O soto gari Stor mejning på utsidan
O soto guruma Kastteknik
O soto otoshi Stor yttre fällning

O uchi gari Stor inre fällning
Obi Bälte (se, *Bando*, *Beruto*)
Ohayo gozaimasu God morgon
Oi Förfölja
Oi-zuki Rakt slag med den arm som befinner sig på samma sida som
det främre benet
Okata Har ni förstått?
Okuri Par, två
Okuri-ashi Glidande steg med båda fötterna (inom Kendo)
Okuri-ashi-barai Hopslaget fotsvep
Omote Utsida
Onaka Mage, buk (se *Hara*, *Tanden*)
Ono Yxa
Orenji Orange
Osae Lås, fasthållning, vikt, tryck
Osame to Placera svärdet i bältet
Oshiri Stjärt (sätet)
Osiwaza Attack när motståndaren retirerar
Otagai ni rei Hälsa mot varandra
Otoshi Nedfällning, nedtappning
Otoshi-empi-uchi Armbågsteknik nedåt
Otoshi-uke Blockering rakt nedåt med armen
Otoshi-hiji-ate Se *Otoshi-empi-uke*
Ouchi Invändig, hållighet
Oya-yubi Tumme
Ozigizuru Buga
P
Q
R
Randori Fri övning
Rei Hälsa, buga
Reigi Etikett
Reiho Bugningsteknik
Reinoji-dachi Benställning där fötterna formar ett L
Renraku Koppling, led, koordination
Renraku-waza Kombinationstekniker
Renzokuwaza Träning av kombinationer av tekniker
Renzuki Alternnerande slag med båda händerna
Renshi Instruktörstitel lägre än *Hanshi* och *Kyoshi*
Renshu Träning
Renzohn Oavbruten
Ritsurei Stående bugning
Ryo Båda
Ryote Båda händerna
Ryote jime Parallellt halslås
Ryu Skola, stil, tradition
S
Sabaki Flytta undan, vrida bort
Sai Trad. vapen (svärd med tre spetsar, varav det mittersta är något
längre)

Sake Risvin
Sakotsu Nyckelben
Samuraj Japansk krigaradel
Sankake Triangel
Sanshin Skärpt sinne, utsträckt anda (se *Zanshin*)
Sanshin-dachi Benställning med en fot på 30o axelavstånd bakom främre foten. Knäna inåtpressade
Sanren-zuki Tre slag i rad
Sasae Stödja, blockering
Sasae-tsuri-komi-ashi Fotblockering med lyft
Satori Upplysning i *Zen*
Saya Svärdsbalja
Sayonara Adjö, farväl
Se Rygg (se *Senaka*)
Sebone Rygggrad
Sei Orörlig, passiv
Seika no itten Den enda punkten, kroppens centrum (se *Tanden*)
Seika Tanden (se *Seika no itten*)
Seiken Knytnäve, knogar
Seiken-choku-zuki Rakt slag där knogarna träffar
Seiretsu Uppställning
Seisa Sitt ned
Seme-ashi Tryck med foten
Seme-te Tryck med handen
Sempai Äldre/mer erfaren träningspartner (kyubälte)
Senaka Rygg (se *Se*)
Sennin Föregångare, eremit, magiker
Sensei Lärare, instruktör
Sensei ni rei Buga mot läraren
Seoi Bära på ryggen
Seoi nage Skulderkast
Seppuku Rituellt självmord där magen skärs upp (även *Harakiri*)
Shamen Sidan av huvudet inklusive tinningen
Shaken Stjärnformat kastföremål (se *Shuriken*)
Shaolin Kinesiska munkar, kinesisk tempelboxning (jap. *Shorinji kempo*)
Shiai Tävling
Shibori Låsa luftvägar el. artärer – även vridande rörelse av händerna på *Tsukan* under ett hugg
Shido Tillsägelse
Shihan Chefsinstruktör (minst 5 dan), högst rankade i *Dojon*
Shiho I fyra riktningar
Shikahn Döda vinkeln
Shiki Mod
Shikko Knägång, sittande gång
Shin Ny, sann, ärlig, märg
Shinai Övningssvärd, bestående av flera ihopbundna bambustavar
Shinpan Domare
Shinken Skarpslipat svärd
Shinto Svärd tillverkat mellan 1596-1803
Shinshinto Svärd tillverkat mellan 1804-1867

Shin-tai Förflyttningar
Shinzen Altare vid *Shinto*
Shime Strypning
Shime-waza Halslåsteknik
Shinzo Hjärta (anatomi)
Shita Låg
Shisei Ställning
Shizen Naturlig, normal
Shizen-tai Naturlig position med benen
Sho Första, begynnade
Shogo Instruktörstitel
Shodo Kalligrafi (skrivteknik)
Shoji Trad. japansk vägg av rispapper
Shomen Huvudväggen, framsidan av huvudet
Shomen ni rei Bugning mot huvudväggen
Shomen uchi Hugg/slag mot motståndarens framsida
Shoshinsha Nybörjare
Shotei Handloven
Shotei-uchi Slag med handloven
Shorinji kempo Se *Shaolin*
Shoto Kniv (*Wakizashi*)
Shugo Samling för instruktioner
Shuriken Samlingsnamn för olika kastvapen (se *Shaken*)
Shusin Huvuddomare
Shuto Handkanten mellan lillfingret och handleden
Shuto-uchi Slag med *Shuto*
Shuto-uke Blockering med *Shuto*
Siai Match
Sochin-dachi Diagonal bredbent benställning
Sode Ärm
Sode-guruma-jime Halslås med hjälp av kragen
Sode-guchi-dori Grepp om ärmslutet
Sogo-gachi Sammansatt vinst (t ex 2 st *Waza-ari*)
Soke Stormästare
Sokuto Fotens yttre kant
Sokuto keage Snärtig sparkteknik med *Sokuto*
Sonkyo Halvhukande position
Sonomama Rör er inte
Soto Yttre, utsidan
Soto kaiten Yttre rotation
Soto-uke Blockering med handleden utifrån, in mot centrum
Soremade Träningen/tävlingen är slut
Suburi Grundträning med svärd och stav
Suburito Tungt träsvärd
Suden Sverige
Suigetsu Solar plexus
Suihei Horisontell
Suiyobi Onsdag
Sukato Kjol
Suki Öppnande, inledning, svag sårbar punkt

Sukui Ösa upp
Sune Ben, smalben
Sumi Hörn
Sumi-gaeshi Kast i hörnet
Sumo Trad. japansk brottning
Sunden Punkt mellan ögonen
Suri-ashi Glidande fot
Sutemi Uppoffra
Sutemi-waza Offerkast
Suwari Sittande
Syori Seger (se *Kachi*)
Syu-ketusuru Blöda

T

Tabi Formell mjuk fotbeklädnad för användning i *dojon*
Tachi Stående, även jap. långsvärd som bärs med eggen nedåt
Tachidori Försvar mot svärd
Tachirei Stående bugning med svärd
Tai Kropp
Taihai Stort nederlag
Taikai Tävling
Tai-sabaki Kroppsvridning
Taishou Stor, överlägsen seger
Tameshi Prov
Tameshi-giri Huggträning mot föremål
Tameshi-wari Test av teknikernas styrka, krossningsteknik
Tanden Medelpunkt (eg navel)
Tanen Ensam presentation
Tani Dal
Tanto Kniv
Tatami Matta
Tate Uppåt, vertikal
Tate-ha Drag av svärdet med eggen uppåt
Tate-empi-uchi Uppåtriktad armbågsteknik
Tate-hiji-ate Se *Tate-empi-uchi*
Tate-shuto-uke Blockering mes *Shuto* med rak arm
Tate-zuki Rakt slag med knytnäven lodrät
Tatte En befallning att resa sig från *Seiza*-positionen
Te Hand
Te-gatana "Handsvärd", handkanten i svärdsrörelse
Teiji-dachi Benställning formad som ett T med 30 cm avstånd mellan fötterna
Teiko Motstånd
Teisho Nedre delen av handflatan
Teisho-uchi Slag med *Teisho* i en båge
Teisho-uke Blockering med *Teisho*
Teisho-zuki Slag med *Teisho*
Teki Motståndare
Tekubi Handled, underarm
Tenchi Himmel och jord, världsalltet
Te-nagashi-uke Följsam blockering med handflatan vid huvudattack, samt

förflyttning bakåt
Te-no-ushi Handflata
Te-osae-uke Blockering nedåt med handflatan vid kroppsattack, samt förflyttning bakåt
Tettsui Slag med knytnävens lillfingersida (hammarslag)
To Svärd
Tobi Hopp
Tobi-geri Hoppspark
Tobi-koshi Högt fall
Tobi-yoko-geri Hoppspark åt sidan
Toki Tid (se *Zikan*)
Tokui Specialitet
Tomete Stoppande hand
Tomoe Båge, cirkel, vändning
Tonfa Trad. Vapen (eg bonderedskap)
Torei Buga mot svärdet
Tori Den som utför tekniken (jfr *uke*)
Toshi Fall, falla
Tsu Hamn
Tsuba Parerplåt på svärd
Tsuka Svärdfäste
Tsugi ashi Efterföljande steg
Tsuki (Zuki) Rakt slag
Tsuki-waza *Tsuki*-tekniker
Tsukkomi Skjuta
Tsukuri Ingång, förberedande rörelser, konstruera
Tsumasaki Tåspetsarna
Tsuru Hängande
Tue Käpp
Tume Nagel

U

Uchi Inre, insidan – även Slag i båge
Uchidachi Den attackerande sidan
Uchi-hachiji-dachi Benställning med fötterna 45o inåt, samt höftbredds avstånd
Uchi-komi Upprepade rörelser, ingång till kast
Uchi-mata Inre lårkast
Uchi-uke Blockering med handleden inifrån utåt
Uchi-waza *Uchi*-tekniker
Ude Arm
Ude-dokei Ur (armbands-)
Ude-garami Gripa om armen
Ue Upp
Ugoki I rörelse
Uke Blockering, även Den som tekniken utförs på (jfr *Tori*)
Uke-nagashi Blockera och undvika
Ukeme Falltekniker
Uke-waza Blockeringsteknik
Uki Driva, flyga
Uki-goshi Litet höftkast
Undo Övning

Undo-suru Motionera (sport)
Ura Ut från kroppen, utsida
Ura-nage Kast bakåt (motsatt i förhållande till *Tori*)
Uraken Baksidan av knytnäven
Uraken-uchi Slag med *Uraken*
Ura-zuki Rakt slag med knuten hand, slaget lätt uppåtriktat, handleden uppåtvänd
Ushiro Bakåt (eg bakre del)
Ushiro-geri Bakåtspark
Ushiro-gesa-gatame Kontroll av nacken bakifrån
Ushiro-empi-uchi Bakåtriktad armbågsteknik
Ushiro-hiji-ate Se *Ushiro-empi-uchi*
Ushiro-ukeme Fallteknik bakåt
Ushiro-waza Angrepp bakifrån
Uss Hej, Hej då
Usui Ljus
Utsui Förflytta
Utsuri Växla, skifta
Utsuri-goshi Motkast med höftbyte
Uwagi Jacka som används i *laido*

V

W

Wa Harmoni, fridfullhet
Wakare Dra, rycka undan
Wakarimasen Jag förstår inte
Wakarimasu Jag förstår
Waki Sida, armhåla
Waki-gatame Armlås med hjälp av armhålan
Waki no kamae Gardställning med svärdet dolt bakom kroppen
Wakizashi Kort svärd
Wan Arm
Wanto Underarm
Warui Dålig
Waza Teknik
Wazari Halv poäng

X

Y

Yakusoku Förvarning, löfte
Yama Berg
Yari Spjut
Yasumi Vila
Yawara Gammalt namn för Ju-Jutsu
Yawarakaku Mjuk
Yoho-giri Horisontellt hugg
Yoi Redo, beredda
Yokatta OK? Har ni förstått?
Yoko Sida, tvärs
Yoko-empi-uchi Armbågsteknik åt sidan
Yoko-gake Krokning från sidan
Yoko-geri Spark åt sidan

Yoko-geri-keage Snärtig spark åt sidan
Yoko-geri-kekomi Genombrytande spark åt sidan
Yoko-giri Horisontellt hugg
Yoko-guruma Offerkast med rullning från sidan
Yoko-hiji-ate Se *Yoko-empi-uchi*
Yoko-otoshi Offerkast på sidan
Yoko-shihi-gatame Fasthållning på fyra punkter från sidan
Yoko-tobi-geri Hoppspark åt sidan
Yoko-ukeme Fallteknik åt sidan
Yokomen Överdelen av huvudet
Yoshi Fortsätt
Yubi Fingrar, tår
Yudansha Svartbälte (Person med 1 dan och uppåt)
Yukkuri Långsamt
Yusei gachi Vinst på överlägsenhet

Z

Zanshin Skärpt sinne, utsträckt anda (se *Sanshin*)
Zarei Buga sittande
Zazen Sittande meditation
Zekken Märke på bröstet
Zen Meditation, gren av Buddhism
Zenkutsu-dachi Benställning med 60% av tyngden på det främre benet. Avstånd 80-100 cm mellan främre och bakre foten. Höftbredds avstånd i sidled. Främre foten lätt inåtriktad, bakre foten maximalt framåtvriden.
Zenpo-tenkai Rullande fall (se *Toshi, Ukeme*)
Ziei Självförsvar
Zikan Tid (se *Toki*)
Zori Tofflor, för användning utanför *dojon*
Zubon Byxa
Zyo-myaku Åder, ven
Zyo-tai Överkropp

Vanliga ord i Dojon

Atemi Slag, stöt, spark mot kroppen
Dojo Hall eller plats där stridskonsten Budo utövas
Hajime Begynna eller starta
Gi Dräkt
Kohai Yngre/mindre erfaren träningspartner (kyubälte)
Rei Befallning för bugning (hälsning)
Sempai Äldre/mer erfaren träningspartner (kyubälte)
Sempai ni rei Bugning mot lärare/instruktör, under 1 Dan.
Sensei Lärare/instruktör, från 1 Dan.
Sensei ni rei Bugning mot läraren/instruktören
Otogai ni rei Bugning mot varandra
Kiritsu Befallning till uppställning före och efter lektionen
Seiza Ett formellt japanskt sätt att sitta (Sitt ned)
Tori Den som utför tekniken (jfr *uke*)
Uke Blockering, även Den som tekniken utförs på (jfr *Tori*)
Yame Sluta/avbryt
Mokuso Meditera

Grundord

Riktningar

Vänster Hidari

Höger Migi

Upp Age / Ue

Ner Kakou

Hög Kihou

Låg Shita

Sida Yoko

Kroppsdelar

Ansikte Ganmen

Axel Kata

Armhåla, sida Waki

Arm Ude

Armbåge Empi (Hiji)

Kropp Tai

Mage Hara

Rygg Se, Senaka

Överarm Ninode

Underarm Tekubi

Hand Te

Handled Kote

Handloven Shotei

Huvud Men, Shomen

Hals, nacke Kubi

Mellan pekfingrets

kant och tummen Haito

Handteknik med fingrarna

böjda i den första leden Hiraken

Handkanten mellan

lillfingret och handleden Shuto

Nedre delen av handflatan Teishho

Utsidan av knytnäven Uraken

Knogar Seiken, Kento

Baksidan av handen Haishu

Handflata Te-no-ushi

Fingrar Yubi

Tumme Oya-yubi

Höft Goshi

Ben Katai, Ashi

Smalben Sune

Fot Ashi

Ovansidan av foten Haisoku

Fotens yttre kant Sokuto

Häl Kakato

Tår Yubi

Kroppsrörelser

Rakt Mae / Choku

Rörelse framåt De

Uppåt Age / Tate

Neråt Gedan
Bakåt Ushiro
Inåt, inre Uchi / Irimi
Utåt, yttre Soto
Ut från kroppen Ura
Kors, korsande Juji
Svepande Gari
Flytande Nagashi
Skärande Kiri (Giri)
Genombrytande Kekomi
Snärtig Keage
Rundgående Mawashi
Sving Furi
Svepa, vända runt Gaeshi (Kaeshi)
Hålla fast Gatami
Motsatt, omvänd Gyaku
Hjul Guruma
Parera, styra undan Barai (Garai)
Flytta undan, vrida bort Sabaki
Drag Hiki
Vrida Hineri
Bryta, bända Hishigi
Skifta Kae
Tätt intill Komi
Invändig Ouchi
Utsida Omote
Liten Ko
Stor O
Med båda händerna Morote
Låsning, fasthållning Osae
Bära på ryggen Seio
Hopp, hoppande Tobi
Båge, cirkel Tomoe
Fall, falla Toshi
Driva, flyga Uki
Förflytta Utsui
Växla, skifta Utsuri

Tekniker

Kihon Waza Grundteknik
Tachi Waza Benställningsteknik
Taisabaki waza Förflyttningsteknik
Ukemi waza Fallteknik
Tsuki waza Slagteknik
Geri waza Sparkteknik
Uke waza Blockeringsteknik
Nage waza Kastteknik
Ne waza Matt teknik
Katame waza Fasthållningsteknik
Kansetsu waza Ledtekniker
Shime waza Halslåsteknik

Nuki waza Frigörningsteknik
Jigo waza Försvarsteknik